

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музикознавства та хорового мистецтва

Затверджено

На засіданні кафедри музикознавства та
хорового мистецтва
факультету культури і мистецтв
(протокол № 1 від 31.08.2023 р.)

Завідувач кафедри
Тарас ДУБРОВНИЙ

Силабус з навчальної дисципліни
«Основний музичний інструмент (фортепіано)»,
що викладається в межах ОПП Музикознавство
другого (магістерського) рівня вищої освіти
для здобувачів зі спеціальності 025 Музичне мистецтво

Львів 2023

Назва курсу	Основний музичний інструмент (фортепіано)
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра музикознавства та хорового мистецтва
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	02 Культура і мистецтво, 025 Музичне мистецтво
Викладачі курсу	доц. Дубровний Т. М., доц. Лазаревська О. М, доц. Младенова Т. В.
Контактна інформація викладачів	taras.dubrovnyy@lnu.edu.ua olha.lazarevska@lnu.edu.ua tetiana.mladenova@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Понеділок, 10.10-11.30 год. (вул. Валова, 18, авд. 14).
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/osnovnyy-muzychnyy-instrument-025-muzychne-mystetstvo
Інформація про курс	Дисципліна « Основний музичний інструмент (фортепіано) » є нормативною дисципліною зі спеціальності 025 Музичне мистецтво, для освітньої програми «Музикознавство», яка викладається протягом 1 року (2 семестрів) в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Курс передбачає поглиблення, набутих магістрантами на попередніх курсах інструментально-виконавських навичок та умінь, розширення їх музичного кругозору, що відіграє важливу роль в процесі дослідження музикознавчих проблем.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни « Основний музичний інструмент (фортепіано) », яка охоплює навчально-методичну та практичну діяльність – підготовка студентів до майбутньої професійної діяльності, подальший розвиток набутих на попередніх курсах інструментально-виконавських умінь, опанування фактурою творів для поглибленого музикознавчого аналізу й використання набутих знань у педагогічній практиці. Ціль вивчення дисципліни є вдосконалення професійних навичок, спрямованих на виконання конкретних музикознавчих завдань. Індивідуальний план студента передбачає розвиток знань, вмінь та навичок відповідно до багатьох чинників: рівень довузівської підготовки, ступінь розвитку його музичних здібностей, технічних можливостей тощо.
Література для вивчення дисципліни	Основна Дубровний Т. До питання інтерпретації фортепіанних творів А. Кос-Анатольського (на основі методично-виконавського аналізу циклу з шести прелюдій). // Молоде музикознавство / Наукові збірки ЛДМА ім. М.В. Лисенка. – Львів, 2002, – Вип. 7. – С.127-130. Дубровний Т. Педагогічні принципи піаніста Олега Криштальського / Т. Дубровний // Львівсько-ряшівські наукові зошити. – Вип. 1, Львів-Ряшів, 2013. – С. 55-58. Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові. Тернопіль: Астон, 2001. 400 с. Кияновська Л. Мирослав Скорик: людина і митець. http://www.m-r.co.ua/mr/mr.nsf/0/5352A53CA92339D5C2257BE700360564?OpenDocument Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури XIX-

XX ст. Тернопіль: Астон, 2000. 340 с.

Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму. Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. Тернопіль, 1999. Вип. 1. С. 9–16.

Допоміжна

Задерацький В. Про природу та історичну функцію стилю Мирослава Скорика. Львів, 1999. С. 5–27.

Зборенко Я. Фортепіанна творчість В. Сільвестрова. Харків: Стріла, 2017. 125 с.

Кияновська Л. Творчість Василя Барвінського і художні стилі XX ст. Василь Барвінський і українська музична культура. Тернопіль, 1998. С. 15–18.

Кияновська Л. Син століття Микола Колесса в українській культурі XX ст. Львів: Вид-во НТШ, 2002. 293 с.

Салдан С. О. Фортепіанна мініатюра у творчості львівських композиторів Українське мистецтвознавство. №33. Київ: Музична Україна, 2004. С. 287-296.

Нотний матеріал

1. Барвінський В. Сонати. К., 1990. 64 с.

2. Барвінський В. Твори для фортепіано. Упорядник С. С. Павлишин. К., 1988. 158с.

3. Бах Й. С. Добре темперований клавір. 48 прелюдій та фуг. Том I. Редакція Б. Муджеліні. К., 1973. 125 с. Т. II. К., 1994. 134 с.

4. Бах Й. С. Двоголосні інтенції. К., 2004. 31 с.

5. Бах Й. С. Маленькі прелюдії та фуґи. К., 1993. 48 с.

6. Бетховен Л. Вибрані фортепіанні твори. К., 1975. 68 с.

7. Бетховен Л. П'єси для фортепіано. К., 1993. 79 с.

8. Гайдн Й. Сонати для фортепіано. К., 2008. 164 с.

9. Гріг Е. Ліричні п'єси. К, 2006. 202 с.

10. Гріг Е. Поетичні картинки для фортепіано. К., 1967. 18 с.

11. Клементі М. Сонатини. К., 1993. 23 с.

12. Косенко В. 24 дитячі п'єси для фортепіано. Редакція М. Б. Сепаненка. К., 1994. 62 с.

13. Левченко Л. Музичне джерельце. Збірка музичних творів. Випуски 1,2,3,4. Харків, 2004 р.

14. Моцарт В. Три сонати для фортепіано. К., 1993. 32 с.

15. Популярні твори для фортепіано. Вип. 3. Укладач Б.Р. Верещагін. К., 1977. 39 с.

16. П'єси та ансамблі для фортепіано. Упорядник Ю.В. Доля. – К., 2005. 31 с.

17. Сонатини для фортепіано. Для середніх класів ДМШ. Упорядкування Ю.В. Долі. К., 2008. 29 с.

18. Українська фортепіанна музика. Педагогічний репертуар для дітей та юнацтва. Навчальний посібник. Упорядники О.С. Завадська, О.С. Казачук. К., 2006. 162 с.

19. Фортепіано 5 клас. Перша частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. К., 1989. 111 с.

20. Фортепіано 5 клас. Друга частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. К., 1989. 103 с.

21. Фортепіано 6 клас. Перша частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. К., 1988. 103 с.

22. Фортепіано 6 клас. Друга частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. К., 1988. 95 с.

	<p>23. Фортепіано 7 клас. Перша частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. К., 1989. 119 с.</p> <p>24. Фортепіано 7 клас. Друга частина Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. –К., 1982. 112 с.</p> <p>25. Шопен Ф. Сім прелюдій. Для фортепіано. К., 2003. 84 с.</p> <p>26. Шуман Р. Альбом для юнацтва. Редакція О.Б. Гольденвейзера. К., 1993. 36 с.</p> <p>27. Щуровський Ю.С. Вибрані твори для фортепіано. К., 1987. 79 с.</p> <p>28. Щуровський Ю.С. Калейдоскоп. Дитячі п'єси для фортепіано. К., 1982. 39 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси</p> <p>http://www.big-library.com.ua/book/6_Istoriya_ukrainskoi_kylytri/ http://krai.lib.kherson.ua/a1-peopl-1.htm http://www.ukrainians-world.org.ua/ http://exlibris.org.ua/greathistory/r38.html http://mutopiaproject.org/browse.html - нотна бібліотека. http://nma.redhost24-001.com/DME/nma/nmapub_srch.php http://www.notaviva.com/performance/index.html http://www.mfiles.co.uk/sheet-music-classical.htm http://www.zimmusic.com/pages/an_02_01.php</p>
Обсяг курсу	64 год. практичних занять та 116 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу здобувач повинен буде:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. володіти професійними навичками виконавської, творчої та педагогічної діяльності (ПРН 1) 2. володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах (ПРН2) 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві (ПРН 3) 4. Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків (ПРН 4); 5. Вибудувувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію (ПРН 5) 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій (ПРН 6) 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом (ПРН 7) <p>Цей освітній компонент забезпечують загальні та фахові компетентності, а саме: ЗК5, ЗК9, ФК1, ФК3, ФК4, ФК5, ФК8.</p>
Ключові слова	Музикознавча діяльність, фортепіано, фактура, жанр, стиль, образ, ідея музична форма.
Формат курсу	Очний
	Проведення практичних занять та консультації, тренінги.

Теми	*СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу магістранти потребують певного рівня інструментальної підготовки, відповідного ступеню розвитку музичних здібностей, технічних можливостей тощо.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, наукова дискусія, академконцерти.
Необхідне обладнання	Вивчення курсу потребує використання інструменту фортепіано, доступу до мережі Інтернет.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання знань та умінь студентів здійснюється методом поточного контролю та іспитом у вигляді академ-концерту. Підсумкова максимальна кількість балів 100.</p> <p>Виконання творів на фортепіано. Очікується, що магістранти охоплять широке коло різних жанрово-стильових моделей музичних творів.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістранти відвідають практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття й, у будь-якому випадку зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Література. Уся література та ноти, які магістранти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Пропагується заохочення використання іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.</p> <p>Політика виставлення балів. Оцінювання знань та умінь магістрантів здійснюється методом поточного контролю (50 балів) та іспитом (50 балів).</p> <p>При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність здобувача під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; несвоєчасне виконання поставлених завдань і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення доброчесності не толеруються.</p>
Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)	Виконання творів Великої форми, поліфонії та п'єси українського/зарубіжного композитора.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) (лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год	Термін виконання
1/ 2 год.	Тема 1. Вдосконалення основ технічної майстерності. Робота над етюдами.	Практичне заняття	<p><i>Дубровний Т. Педагогічні принципи піаніста Олега Криштальського / Т. Дубровний // Львівсько-ряшівські наукові зошити. – Вип. 1, Львів-Ряшів, 2013. – С. 55-58.</i></p> <p><i>Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</i></p> <p><i>Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</i></p> <p><i>Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</i></p>	Вдосконалення майстерності 14 год.	
2 / 10 год.	Тема2. Розвиток професійних музичних навичок в роботі над поліфонічним твором.	Практичне заняття	<p><i>Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</i></p> <p><i>Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</i></p> <p><i>Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9–16.</i></p>	Вдосконалення майстерності 14 год.	
3 / 10 год.	Тема 3. Жанрово-стильові проблеми у фортепіанних творів зарубіжних композиторів.	Практичне заняття	<p><i>Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</i></p> <p><i>Кияновська Л. Сильова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. – Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</i></p> <p><i>Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</i></p>	Вдосконалення майстерності 14 год.	

4 / 10 год.	ТЕМА 4. Ознайомлен ня з фактурними та образно- звуковими особливостя ми	Практичне заняття	<i>Дубровний Т. До питання інтерпретації фортепіанних творів А. Кос-Анатольського (на основі методично-виконавського аналізу циклу з шести прелюдій). // Молоде музикознавство/ Наукові збірки ЛДМАс ім. М.В. Лисенка. – Львів, 2002, – Вип. 7. – С.127-130.</i> <i>Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</i> <i>Кияновська Л. Стилєва еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</i> <i>Козаренко О. Національна музична</i>	Методи роботи з музични м матеріал ом (нотні видання	
	фортепіанни х п'єс українських композиторі в.		мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.	звукоза писи. 14год.	
5 / 2 год.	ТЕМА 5. Виконавськ ий аналіз та специфіка інтерпретаці ї творів великої форми зарубіжних композиторі в	Практичне заняття	<i>Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</i> <i>Кияновська Л. Стилєва еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</i> <i>Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.</i>	15 год.	
6 / 10 год.	ТЕМА 6. Жанр сонати та варіації на народну тему в українській музиці.	Практичне заняття	<i>Кашкадамова Н. Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с.</i> <i>Кияновська Л. Стилєва еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с.</i> <i>Козаренко О. Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1.</i>	15 год.	

7 / 10 год.	ТЕМА 7. Ознайомлен ня з різними формами сучасної та джазової музики (вітчизняних та зарубіжних композиторі в).	Практичне заняття	<i>Кашкадамова Н.</i> Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с. <i>Кияновська Л.</i> Стиллова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с. <i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.	15 год.	
8 / 10 год.	ТЕМА 8. Аналіз стильових особливосте й виконання підсумкової програми у підготовці до іспиту.	Практичне заняття	<i>Кашкадамова Н.</i> Фортепіанне мистецтво у Львові. – Тернопіль: Астон, 2001. – 400 с. <i>Кияновська Л.</i> Стиллова еволюція галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. –Тернопіль: Астон, 2000. – 340 с. <i>Козаренко О.</i> Національна музична мова в контексті постмодернізму // Наукові записки. Серія “Мистецтвознавство”. - Тернопіль, 1999. - Вип. 1. – С. 9– 16.	15 год.	